

Dr. Baumann Tímea

*Közlekedj okosan
Magyarországon!*

Országismeret: Társadalom és természet

A1-A2 szinten

Ő itt Laura Brazíliából. Ma érkezett Budapestre. A repülőút 20 óra volt, Németországban, Frankfurt am Mainban szállt át, így érkezett meg este hatkor a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre. Ő pedig Akio Japánból. Akio is ma érkezett meg Budapestre és ő is körülbelül 20 órát utazott. Münchenben szállt át, majd landolt a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren négy terminál található (1, 2A, 2B, GAT). Most az 1-es terminál nem működik, ezért Laura a 2A, Akio pedig a 2B terminálnál landolt, amely 22 km-re van Budapest belvárosától. A 2-es terminálra érkeznek a schengeni és a nem-schengeni országokból is a repülőjáratok. Laura a SkyCourtban ivott egy kávét. Ez egy acélkagyló a 2A és a 2B terminálok között. Az acélkagylóban egy öt emelet magas üveglablakon keresztül nézhetjük a repülőgépeket.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Magyarország legnagyobb nemzetközi repülőtere. 2011 óta hívják így a híres zeneszerző után. Eredeti neve Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér. A repülőtér a Ferihegyen épült. Mit gondol, hogy lehet a repülőtér egy hegyen? A repülőtér egy alföldi területen van, így soha nem volt itt igazi hegy, csak egy 147 méter magas homokdomb. Ezt a repülőtér építéskor egyszerűen eltüntették. A Ferihegy a nevét egy 19. századi szőlőbirtokosról, Mayerffy Ferencről kapta, aki szőlőiskolát is nyitott. Széchenyi Istvánnak is jó barátja volt.

A magyar repüléstörténet is olyan idős, mint az európai repülés története. Gondolta volna, hogy az első kormányozható léghajót a magyar Schwarz Dávid tervezte? Ez egy alumíniumból készült léghajó volt, amely először Berlinben repült 1897-ben. Ezt látta Ferdinand von Zeppelin is, aki megvásárolta a tervek Schwarz Dávid özvegyétől. A Zeppelin léghajók valójában Schwarz Dávid tervei alapján készültek. Az első magyar repülőgép 1910. január 10-én repült fel Adorján János vezetésével.

Rendszeres repülőközlekedés az 1950-es évektől volt. A Maszovlet szállította az utasokat, amely belföldi járatokat is működtetett. Repülővel lehetett utazni Budapestről Pécsre, Szegedre, Debrecenbe és más magyar városokba. A Magyar Légiforgalmi Vállalat (MALÉV) 1954-ben született, és 2012-ig működött. Ma nemzeti légitársaságok járatai és több költségcsökkentett járat (úgy nevezett fapados járat) is közlekedik Budapestről, mint például a Wizz Air, a Ryanair, a Germanwings, az easyJet. Mit gondol, melyik az öt leggyakoribb célváros Budapestről? A helyes válasz: London, Frankfurt, Párizs, Amszterdam és München.

Laura a repülőtérrel taxival utazott Budapest belvárosába. Budapesten több taxitársaság is működik. A repülőtéren Fő Taxi néven fix díjas taxitársaság működik. A taxikban sok bőröndnek van hely és a sofőrök idegen nyelven is beszélnek. A társaság négy zónában a repülőtérrel a városba, illetve a városból repülőtérre fix tarifákkal dolgozik. Más taxitársaságoknál a díj három részből áll: alapidő, viteldíj és várakozási díj. Ezek a díjak egységesek, tehát mindegyik taxitársaságnál ugyanannyit kell fizetni. A borra való általában 10%. Laura azt is tudta, hogy olcsóbb, ha telefonon rendel taxit, mint ha az utcán keres taxit. Budapesten minden taxi sárga.

Akio a tömegközlekedést választotta. A 200E jelű busszal utazott az M3-as metró végállomásáig, Kőbánya-Kispestig. Innen akart tovább utazni az M3-as metróval Pest központjába.

Amikor jegyet kellett vennie, nehezen tudott választani. A buszra vonaljegyet vett a sofőrnél, de később megtudta, hogy jobb, ha a jegypénztárnál vásárol jegyet, mert ott olcsóbb. Aztán a metróállomáson a jegykiadó automatánál látta, hogy lehet venni átszálló jegyet is. Az átszálló jeggyel két közlekedési eszközt használhat egy jeggyel, például buszt és metróval vagy buszt és

villamost. Az automatánál úgy döntött, hogy vesz egy 10 darabos gyűjtőjegyet, mert ez olcsóbb, mint a vonaljegy. Ezenkívül megtanulta, hogy más kedvezmények is vannak. Lehet vásárolni metrószakaszjegyet, ha maximum három megállót utazik a metróval. Ha egész nap várost akar nézni, érdemes megvenni a Budapest 24 órás jegyet. Ezzel a jeggyel 24 órán keresztül használhatja a budapesti tömegközlekedési eszközöket, és még néhány elővárosi vonatot és buszt is. Talán vehet egy heti bérletet is, de aztán úgy döntött, erre nincs szüksége, mert szeretne sétálni is sokat. Akio az állomáson érvényesítette a jegyet egy jegykezelő automatánál, amely kilyukasztotta és dátumbélyegzővel látta el a jegyet. Végül felszállt az M3-as metróra, és a Deák térig utazott.

Akio vett egy metróvonal térképet is az állomáson. Ezt olvasta a metrón. Budapesten négy metróvonal működik: az M1-es (Millenniumi Földalatti Vasút), az M2-es kelet-nyugati metróvonal (piros metró), az észak-déli M3-as (kék metró), valamint az M4-es Dél-Buda – Rákospalota metróvonal (zöld metró). A legrégebbi vonalat, az M1-est 1896-ban adták át, az 1970-es években építették az M2-es és 1976 és 1990 között az M3-ast. Az M4-es metróvonal a legfiatalabb, csak 2014-ben adták át.

Az M1-es metró, a Millenniumi Földalatti Vasút Európa második legrégebbi metróvonal. Londonban 1863-ban, Budapesten 1896-ban avattak metróvonalat. A Millenniumi Földalatti Vasút a magyar honfoglalás (895-896) ezeréves évfordulójára készült. Ez a metróvonal a városközpont a Városliget között, ahol a millenniumi ünnepeket rendezték. A Millenniumi Földalatti Vasút még közvetlenül a földfelszín alatt épült. 1896-ban I. Ferenc József császár utazott a vasúton, erre egy külön királyi díszkocsit használtak. A Vörösmarty tér és a Mexikói út között közlekedő vasút az UNESCO Világörökség része. Akio elhatározta, hogy mindenképpen megnézi az M1-es egyik gyönyörű állomását.

Akio a metrón jegyellenőrökkel is találkozott. A jegyellenőrök a járműveken és a bejáratoknál is ellenőrizhetik a jegyeket. Tehát nem szabad eldobni a jegyet, csak, amikor elmentünk az állomásról! A büntetés magas, de lehet fizetni a helyszínen is, akkor csak fele annyiba kerül. A jegyellenőrök életéről még akció-thrillert is készítettek Magyarországon. A film címe Kontroll, és több nemzetközi díjat nyert. Egyes kritikusok társadalmi szatírának nevezik a filmet, amely természetesen csak fikció, nem ez a valóság a magyar metrón. Szerencsére Akionak volt érvényes menetjegye.

Laura a hotelben pihent, aztán elindult megnézni a várost. Először gyalog sétált Pest legnépszerűbb sétáló- és bevásárló utcájában a Váci utcában.

Laura is vett egy térképet a budapesti tömegközlekedési hálózatról. A térképen látható, hogy Budapest tömegközlekedése nagyon jó: buszokkal, villamosokkal, trolibuszokkal, metrókkal, HÉV-járatokkal utazhatunk a városban. Laura úgy döntött, hogy villamosra ül, úgy nézelődik tovább a városban.

Laura a Fővám térnél felszállt a Duna-parton közlekedő 2-es villamosra. A villamosból gyönyörű panoráma nyílik a Dunára. 2012-ben a National Geographic szerint ez a villamosvonal a 7. legszebb a világon. Laura a Boráros téren átszállt a 4-es villamosra, amely a nagy körúton közlekedik, mint a 6-os villamos is.

Ezek a villamosvonalak nagyon régiek. A nagy körúton 1887 óta közlekedik villamos. Budapest volt az első olyan európai város, melynek belvárosában épült meg a villamosvasút. Bár ma már több, modernebb külföldi villamoskocsi közlekedik Budapesten, a tipikus budapesti villamos még mindig a Ganz-gyárban a hatvanas években készült villamosok. A budapesti embereknek fontosak a villamosok. Például a villamosok sok filmben, irodalmi műben, dalban szerepelnek. Karácsonykor pedig fényvillamos néven karácsonyi égőkkel feldíszített villamosok mennek a városban.

Másnap Akio is városnézésre indult. Nagyon érdekelte a Hősök tere és a Városliget, ezért először ide utazott el a 70-es trolibusszal. Budapesten jelenleg 14 trolibuszjárat működik, de csak Pesten. Mit gondol, miért lehet ez mégis a 70-es járat? Budapesten csak hetven és nyolcvan számozású trolik közlekednek, mert a második világháború után az első trolibuszjáratot 1949. december 21-én, Sztálin hetvenedik születésnapján adták át. Érdekes, hogy ezt a logikátlan számozást a rendszerváltás után nem változtatták meg.

Akio a Városligetben megnézte a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeumot. Itt sok információt tudott meg Magyarország közlekedéstörténetéről. A főépületben az autózás 100 éves történetét, a magyar vasúttörténet 150 évét, a magyar hajózás 150 éves történetét, és a közúti közlekedés és a városi közlekedés történetét ismerhette meg. A Petőfi Csarnokban a repülés és az űrhajózás magyarországi történetét láthatta. Mit gondol, mikor alapították a múzeumot? A múzeum eredetileg az 1896-os millenniumi kiállításokra készült pavilonként, majd ezt alakították át állandó épületté.

Akionak érdekes volt, hogy a magyar nyelv kocsi szava egy magyar faluról, Kocsról kapta a nevét. Itt csinálták az első kocsit, vagyis a szekeret a 15. században. Ez a kocsi gyors és elég kényelmes volt, ezért egész Európában híres lett. Nyugat-Európában is „kocsinak” hívták (angol coach, német Kutsche, katalán cotxe, spanyol coche, olasz cocchio, flamand: goetse, lengyel: kocz, cseh: kočár, szlovák: koč, kočiár, ukrán: **коч**, szerb: **кочије**, szlovén: kočija, svéd: kusk). A Kaukázus vidékén és Kis-Ázsiában pedig a könnyű szekeret „madzsar”-nak nevezik. Akio a kocsi rekonstrukcióját is megnézhetette a kiállításon.

A hétvégén Laura kirándulni ment. Nem is kell messze utazni Budapesttől, ha szép kirándulóhelyeket akarunk találni. Úgy döntött, hogy kipróbálja a gyermekvasutat, amelyről egy prospektusban olvasott. Ennek a vonatnak az érdekessége, hogy iskolás korú gyermekek dolgoznak rajta: ők árulják a jegyet, ők a kalauzok, de természetesen a vonatot nem ők vezetik. A gyermekvasutat az ötvenes években Úttörővasútként indították. Egyik célja volt megszerettetni a gyerekekkel a vasúti közlekedést, a másik célja kényelmesen elérni a csillebérci úttörőtáborot. A pálya útvonala is gyönyörű, a Budai-hegység legszebb kirándulóhelyei mellett megy. Laura a Normafánál szállt le a vonatról, kirándult az erdőben, majd a libegővel érkezett vissza a János-hegyről a zajos városba. A libegőn csodálatos a panoráma a magyar fővárosra.

Akio a Dunakanyarba kirándult, és kirándulójával utazott. A kikötőben azt is megtudta, hogy a Budapesten három menetrend szerinti hajó is közlekedik a Dunán, amivel akár munkába is lehet járni mindennap. Akio a hajóúton sokat fényképezett, mert Budapest legszebb nevezetességei mellett és alatt mentek el: Lánchíd, budai vár, Országház, Margit-sziget stb..

Akio egy bérelt egy kerékpárt is, mert vissza biciklizni akart. Természetesen egy magyar Csepel kerékpárt bérelt. Gondolta volna, hogy a Schwinn Csepel kerékpárokat 1929-ben kezdte el gyártani a budapesti Csepel-szigeten a Weiss Manfréd Acél és Fémművei Rt.? Magyarok generációi nőttek fel úgy, hogy Csepelen tanultak meg biciklizni és talán egész életükben csak Csepel-kerékpárt használtak. Természetesen a kerékpáron volt lámpa és fényvisszaverő is, mert ez kötelező Magyarországon. Arra is figyelmeztették Akiót, hogy ha a városban kívül sötétben biciklizne, vegyen fel láthatósági mellényt, mert ez is kötelező. Akio bukósikakót is kölcsönzött, bár ez nem kötelező, csak ajánlott.

Akio egy kellemes kerékpárúton biciklizett vissza Budapestre. A városban sem volt nehéz biciklivel közlekedni, mert ma már Budapesten is nagyon sok kerékpárút, kerékpársáv és ajánlott kerékpáros útvonal van. A Magyar Kerékpáros Klub és az Amerikából átvett Critical Mass demonstrációk következtében Budapest sokkal biciklibarátabb város lett. Gondolta volna, hogy

San Francisco után Budapesten a második legnagyobb demonstráció a Critical Mass? Mit gondol, kb. hány kerékpáros vett részt rajta? 2013-ban kb. 100 000 fő. 2014 óta a felvonulást I bike Budapest néven rendezik meg, és a résztvevők száma mindig több és több. Budapesten egyre több a biciklis futár is. Akár bort is rendelhetünk biciklis kiszállítással.

Laura vonattal elutazott Tokajba, a híres tokaji borvidék központjába. Budapesten a Nyugati pályaudvarról indult az Intercity. Budapesten három nagy és több kisebb pályaudvar van. A Nyugati, Keleti és Déli pályaudvar nyugatra, keletre és délre vitték az utasokat, de ma már ez nem igaz. A legtöbb nemzetközi vonatot a Keleti pályaudvarra érkeznek. Mit gondol, miért nincs Északi pályaudvar Budapesten? Azért, mert Budapest északon fekszik, tehát nincs északabbra utazni. Budapesten is a 19. században kezdődött a vasútépítés. Mit gondol, melyik város volt a célpontja az első vasútvonalnak? Az első magyarországi vasútvonal Budapest és Vác között épült. 1846. július 15-én adták át. Az átadó ünnepség sajnos elmaradt, mert Vác városa éppen égett, amikor megérkezett az első vonat. Laura online nézte meg a menetrendet, és online vásárolta meg a jegyét is. Nem akart sem a jegypénztárnál, sem a jegykiadó automatáknál várni. Az e-jegyet otthon kinyomtatta, de az okostelefonján is magával vitte, hiszen a QR-kóddal érvényesítheti a jegyet. Tudta azt is, hogy az Intercity vonatokra kötelező helyjegyet is váltani. Jegyét és helyjegyet a kalauz ellenőrizte a vonaton. Amikor felszállt a vonatra, megcsodálta még a Nyugati pályaudvar épületét, amelyet Gustave Eiffel cége épített 1877-ben.

Akio az utolsó magyarországi napokra autót bérelt. Az autókölcsönzőben elmondtak neki néhány fontos szabályt. Az első: Magyarországon zéró tolerancia van, tehát egyáltalán nem lehet alkoholt inni vezetés előtt vagy közben. A második: Városon kívül kötelező a lámpa használata, még nappal is. A harmadik: a megengedett sebesség városban 50 km/h, városon kívül, közúton 90km/h, gyorsforgalmi úton 110 km/h, autópályán 130 km/h. És talán a legfontosabb Akio számára: Magyarországon jobb oldali közlekedés van, nem bal oldali, mint Japánban.

Akio a magyar tengerhez, a Balatonhoz indult el az M7-es autópályán. Az autópálya használatához autópályamatricát kellett vennie egy benzinkútnál. Akio egy 10 napos matricát vásárolt, ezenkívül csak egy hónapos, féléves és éves matricák vannak. Lehet vásárolni elektronikus matricát is, akkor egy sms-ben elküldött kóddal lehet bizonyítani a vásárlást. Magyarországon 8 kiépült autópálya van, de sokat terveznek még. Az M0-ás Budapest körül épült, ezen indult el Akio, majd hajtott fel az M7-esre. Gondolta volna, hogy az M7-es Magyarország legrégebbi autópálya, amit azért építettek, hogy budapestiek hétvégén minél gyorsabban elmelessenek a Balatonhoz? Az M7-es budapesti határában állt 1951 és 1991 között Osztyapenkó kapitány szobra, aki egy 1944-ben, Budapesten meghalt szovjet katonatiszt volt. Itt kezdtek el a budapestiek örülni, hogy elhagyták a zajos várost és hamarosan a Balatonban fürödhetnek. Ezen a pályán épült meg a Kőröshegyi völgyhíd viadukt, amely Magyarország legnagyobb hidja. Mit gondol, milyen hosszú? 1872 m. Akio nagyon élvezte a balatoni kirándulást, de a következő nap vissza kellett autóznia Budapestre.

Laura és Akio nyaralásának is vége. Újra a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre mentek. Ugyanazzal a géppel utaztak Frankfurt am Mainba, hogy átszállhassanak Brazília és Japán felé. És véletlenül egymás mellett kaptak helyet a repülőn. A repülőgépen megbeszélték tapasztalataikat: a repterről, a taxikról, a metrókról, a villamosokról, a troli-buszokról, a Gyermekvasútról és a Libegőről, a hajózásról és a budapesti kerékpározásról, a vonatútról, az autóbérlésről és az autópályák használatáról. No, meg a sok gyönyörű látnivalóról, amelyet út közben láthattak.

B1-B2 szinten

Ő itt Laura Brazíliából. Ma érkezett Budapestre egy körülbelül húsz órás repülőút után. Mivel közvetlen járat nincs Magyarország és Brazília között, Németországban, Frankfurt am Mainban át kellett szállnia, így érkezett meg este hatkor a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre. Ő pedig Akio Japánból, aki szintén ma érkezett meg Budapestre és szintén körülbelül 20 órát utazott. A müncheni átszállást követően landolt a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren négy terminál található (1, 2A, 2B, GAT). Jelenleg az 1-es terminál használata szünetel, így Laura a 2A, Akio pedig a 2B terminálnál landolt, amely 22 km-re van Budapest belvárosától. Jelenleg a 2-es terminálra érkeznek a schengeni és a nem-schengeni országokból is a repülőjáratok. Laura a SkyCourtban ivott egy kávét, amely egy acélkagyló, és a 2A és a 2B terminálokat köti össze. Az acélkagylón egy öt emelet magas üveglakon keresztül követhetjük a repülőgépek fel- és leszállását.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Magyarország legnagyobb nemzetközi repülőtere. 2011 óta nevezik így a híres zeneszerző után. Eredeti neve Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér. A repülőtér a Ferihegyen épült. Mit gondol, hogy lehet a repülőtér egy hegyen? Nos, a helyszín egy alföldi területen van, így eredetileg sem magasodott itt igazi hegy, csupán egy 147 méter magas homokdomb, amelyet a repülőtér építéskor egyszerűen eltüntettek. A Ferihegy a nevét egyébként a területen a 19. században szőlőbirtokkal rendelkező Mayerffy Ferencről kapta, aki birtokán szőlőiskolát is nyitott. Széchenyi Istvánnak is jó barátja volt.

A magyar repüléstörténet egyidős az európai repülés történetével. Kevésbé ismert tény, hogy az első kormányozható léghajót egy magyar állampolgár, Schwarz Dávid tervezte. Ez egy alumíniumból készült léghajó volt, amely az első útját Berlinben tette meg 1897-ben. A kísérletet Ferdinand von Zeppelin is figyelemmel kísérte, aki ezek után megvásárolta a terveket a közben elhunyt Schwarz Dávid özvegyétől. A Zeppelin márka nevű léghajók voltaképpen Schwarz Dávid tervei alapján készültek. Az első magyar tervezésű repülőgép pedig 1910. január 10-én emelkedett a magasba Adorján János vezetésével.

A rendszeres repülőközlekedés az 1950-es években alakult ki. Ekkor még a Maszovlet szállította az utasokat, amely belföldi járatokat is működtetett. Repülővel lehetett utazni Budapestről Pécsre, Szegedre, Debrecenbe és még számos magyar városba. A Magyar Légiforgalmi Vállalat (MALÉV) 1954-ben alakult meg, és egészen 2012-ig működött. Ma a nemzeti légitársaságok járatai mellett több költségcsökkentett járat (úgy nevezett fapados járat) is közlekedik Budapestről, mint például a Wizz Air, a Ryanair, a Germanwings, az easyJet. Mit gondol, melyik az öt leggyakoribb célváros Budapestről? A helyes válasz: London, Frankfurt, Párizs, Amsterdam és München.

Laura a repülőtérrel taxival utazott Budapest belvárosába. Budapesten több taxitársaság is működik. A repülőtér mindhárom terminálján Fő Taxi néven fix díjas taxitársaság működik, mely nagy csomagterű kocsikkal szállítja az utasokat, és munkatársai idegen nyelven is beszélnek. A társaság négy zónára osztja a fővárost, a különböző zónákon belül a repülőtérrel a városba, illetve a városból repülőtérre fix tarifákkal dolgoznak. Más taxitársaságok esetében a díj három részből áll: alapidő, viteldő és várakozási díj. Ezek a díjak egységesek, tehát mindegyik taxitársaságnál ugyanannyit kell fizetni. Emellett illik adni 10% borrávalót is a sofőrnek. Laura azt is tudta, hogy jobban jár, ha telefonon rendel taxit, mert az utcán taxit fogni többbe kerül. A taxit könnyű felismerni, minden taxi sárga színű Budapesten.

Akio a tömegközlekedést választotta. A 200E jelű busszal jutott el az M3-as metró végállomásáig, Kőbánya-Kispestig. Innen akart tovább utazni az M3-as metróval Pest központjába.

Akio kicsit zavarba jött, amikor jegyet kellett vennie, mert nehezen tudott választani a sok lehetőség közül. A buszra vonaljegyet váltott a sofőrnél, de később kiderült, hogy jobb lett volna, ha a jegypénztárnál vásárol jegyet, mert a helyszínen váltott jegy drágább. Aztán a metróállomáson a jegykiadó automatánál látta, hogy vehetett volna átszálló jegyet is. Az átszálló jeggyel ugyanis két közlekedési eszközt használhat egy jeggyel, például buszt és metró vagy buszt és villamost, ahogy tetszik. Az automatánál úgy döntött, hogy vesz egy 10 darabos gyűjtőjegyet, mert ez szintén olcsóbb, mint a vonaljegy. Ezenkívül megjegyezte, hogy más kedvezményeket is érdemes igénybe vennie. Lehet vásárolni metrószakaszjegyet, ha legfeljebb három megállót utazik a metróval. Ha pedig városnéző napot akar tartani, érdemes megvenni a Budapest 24 órás jegyet, amivel 24 órán keresztül használhatja a budapesti tömegközlekedési eszközöket, sőt még néhány elővárosi vonatot és buszt is. Elgondolkozott egy heti bérlet megvásárlásán is, de aztán úgy döntött, erre nincs szüksége, mert szeretne sétálni is sokat. Akio az állomás területére lépve érvényesítette a jegyet egy jegykezelő automatánál, amely kilyukasztotta és dátumbélyegzővel látta el a jegyet. Enélkül érvénytelen lenne a jegye, és megbüntetnék. Végül Akio felszállt az M3-as metróra, és a Deák térig utazott.

Akio szerzett egy metróvonalterképet is az állomáson. Ezt tanulmányozta a metróon ülve. Budapesten négy metróvonal működik: az M1-es (Millenniumi Földalatti Vasút), az M2-es kelet-nyugati metróvonal (piros metró), az észak-déli M3-as (kék metró), valamint az M4-es Dél-Buda – Rákospalota metróvonal (zöld metró). A legrégebbi vonalat, az M1-est 1896-ban adták át, az 1970-es években építették az M2-es és 1976 és 1990 között az M3-ast. Az M4-es metróvonal a legfiatalabb, csak 2014-ben adták át.

Az M1-es metró, vagyis a Millenniumi Földalatti Vasút Európa második legrégebbi metróvonala. Londonban 1863-ban, Budapesten 1896-ban avattak metróvonalat. A Millenniumi Földalatti Vasút a magyar honfoglalás (895-896) ezeréves évfordulójára készült, hogy összekösse a városközpontot a Városligettel, ahol a millenniumi ünnepségeket rendezték. A Millenniumi Földalatti Vasút még csak kéregvasútnak épült, vagyis közvetlenül a földfelszín alatt építették ki az alagutat. 1896-ban I. Ferenc József császár utazott a vasúton, erre egy külön királyi díszkocsit helyeztek forgalomba. Napjainkban a Vörösmarty tér és a Mexikói út között közlekedő vasút az UNESCO Világörökség része. Akio elhatározta, hogy mindenképpen megnézi az M1-es egyik állomását, ami a századforduló stílusát idézi és a burkolata Zsolnay porceláncsempe.

Akio útközben jegyellenőrökkel is találkozott. A karszalaggal és fényképes igazolvánnyal ellátott jegyellenőrök a járműveken és a bejáratoknál is ellenőrizhetik a jegyeket. Tehát ne dobjuk el a jegyet, amíg nem hagytuk el az állomás területét! A büntetés igen magas, de lehet fizetni a helyszínen is, akkor csak fele annyi az összeg. A jegyellenőrök életéről még akció-thrillert is forgattak Magyarországon. A film címe Kontroll, és több nemzetközi díjat nyert. Egyes kritikusok társadalmi szatírának nevezik a filmet, amely természetesen csak fikció, nem ez a valóság a magyar metrókon. Szerencsére Akionak volt érvényes menetjegye.

Laura közben kipihente magát, és városnéző körútra indult. Először gyalog sétált Pest legnépszerűbb sétáló- és bevásárló utcájában a Váci utcában.

Laura is szerzett egy térképet a budapesti tömegközlekedési hálózatról. A térképen látható, hogy Budapest tömegközlekedése rendkívül fejlett: buszok, villamosok, trolibuszok, metrók, HÉV-járatok segítségével utazhatunk mindenfelé a városban. Laura úgy döntött, hogy villamoson ülve nézelődik tovább a városban.

Laura a Fővám térnél felszállt a Duna-parton közlekedő 2-es villamosra. A villamosból csodálatos kilátás nyílik a Dunára. 2012-ben ezt a villamosvonalat a National Geographic 7. helyen

beválasztotta világ tíz legszebb villamosvonala közé. Laura a Boráros téren átszállt a 4-es villamosra, amely a nagy körúton közlekedik, mint a 6-os villamos is.

Ezek a villamosvonalak nagyon régiek. A nagy körúton 1887 óta közlekedik villamos. Budapest volt az első olyan európai város, melynek belvárosában épült meg a villamosvasút. Bár ma már több, modernebb külföldi villamoskocsi közlekedik Budapesten, a jellegzetes budapesti villamos még mindig a Ganz-gyárban a hatvanas években készült villamosok. A budapesti emberek kötődnek is villamosaikhoz. Például a villamosok számos filmben, irodalmi alkotásban, dalban szerepelnek. Karácsonykor pedig fényvillamos néven karácsonyi égőkkel feldíszített villamosok járkák a várost.

Másnap Akio is városnézésre indult. Nagyon kíváncsi volt a Hősök terére és a Városligetre, ezért először ide utazott el a 70-es trolibusszal. Budapesten jelenleg 14 trolibuszjárat működik, kizárólag a pesti oldalon. Mit gondol, miért lehet ez mégis a 70-es járat? Budapesten csak kizárólag hetven és nyolcvan számozású trolik közlekednek, mivel a második világháború után az első trolibuszjáratot 1949. december 21-én, Sztálin hetvenedik születésnapján adták át. Érdekes, hogy az egyébként logikátlan számozást a rendszerváltás után elfelejtették megváltoztatni.

Akio a Városligetben rátalált a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeumra. Itt aztán teljes képet kaphatott Magyarország közlekedéstörténetéről, hiszen a főépületben az autózás 100 éves történetét, a magyar vasúttörténet 150 évét, a magyar hajózás 150 éves történetét, valamint a közúti közlekedés és a városi közlekedés történetét ismerhette meg, emellett a Petőfi Csarnokban a repülés és az úrhajózás magyarországi történetébe tekinthetett be. Mit gondol, mikor alapították a múzeumot? A múzeum eredetileg az 1896-os millenniumi kiállításokra készült pavilonként, majd ezt alakították át állandó épületté.

Akio számára meglepő volt, hogy a magyar nyelv kocsi szava egy magyar településről, Kocsról kapta a nevét, ahol az első kocsit, vagyis a szekeret a 15. században készítették. Könnyű, finom kidolgozása miatt gyors és viszonylag kényelmes volt, ezért Európa-szerte híressé vált. Azon kevés magyar szó közé tartozik, mely a nyugati nyelvekbe jutott (angol coach, német Kutsche, katalán cotxe, spanyol coche, olasz cocchio, flamand: goetse, lengyel: kocz, cseh: kočár, szlovák: koč, kočiar, ukrán: **коч**, **szerb: кочије**, **szlovén:** kočija, svéd: kusk). A Kaukázus vidékén és Kis-Ázsiában pedig a könnyű szekeret „madzsar”-nak nevezik. A kocsi rekonstrukcióját is megtekinthette a kiállításon.

A hétvégén Laura kirándulni indult. Nem is kell messze utazni Budapesttől, ha szép kirándulóhelyeket akarunk találni. Úgy döntött, hogy kipróbálja a gyermekvasutat, amelyről egy prospektusban olvasott. Ennek a vonatnak az érdekessége, hogy iskolás korú gyermekek teljesítenek rajta szolgálatot: ők árulják a jegyet, ők a kalauzok, de természetesen a vonatot nem ők vezetik. A gyermekvasutat eredetileg az ötvenes évek elején Úttörővasútként indították. Egyik célja volt, hogy megszerettesse a gyerekekkel a vasúti közlekedést, a másik, hogy a csillebércei úttörőtábor vonattal elérhető legyen. A pálya útvonala is gyönyörű, a Budai-hegység legszebb kirándulóhelyeit köti össze. Laura a Normafánál szállt le a vonatról, hogy egy kellemes kirándulás után a libegővel érkezzen vissza a János-hegyről a zajos városba. Lefelé utazva csodálatos a kilátás a magyar fővárosra.

Akio úgy döntött, a Dunakanyarba kirándul, és hogy gyönyörködhessen Budapest szépségében, kirándulójával utazott. A kikötőben azt is megtudta, hogy a budapesti tömegközlekedés részeként három menetrend szerinti hajó is közlekedik a Dunán, amivel akár munkába is lehet járni mindennap. Akio a hajóúton szinte végig fényképezett, hiszen Budapest legszebb nevezetességei mellett és alatt haladtak el: Lánchíd, budai vár, Országház, Margit-sziget és még sorolhatnánk.

Akio egy bérelt kerékpárt is vitt magával, mert visszafelé az utat biciklivel akarta megtenni. Természetesen egy magyar márkát, egy Csepel kerékpárt bérelt. Gondolta volna, hogy a Schwinn

Csepel kerékpárokat 1929-ben kezdte el gyártani a budapesti Csepel-szigeten a Weiss Manfréd Acél és Féműve Rt. Magyarok generációi nőttek fel úgy, hogy Csepelen tanultak meg biciklizni és akár egész életükben csak Csepel-kerékpárt használtak. Természetesen a kerékpáron volt lámpa és fényvisszaverő is, mert ez kötelező Magyarországon. Arra is figyelmeztették Akiot, hogy ha a városon kívül sötétben biciklizne, vegyen fel láthatósági mellényt, mert ezt előírja a törvény Magyarországon. Akio bukósisakot is kölcsönzött, bár ennek használata nem kötelező, csak ajánlott.

Akio egy kellemes kerékpárúton biciklizett vissza Budapestre. A városban sem volt nehéz biciklivel közlekedni, hiszen ma már Budapesten is rengeteg kerékpárút, kerékpársáv és ajánlott kerékpáros útvonal van. Az utóbbi években a Magyar Kerékpáros Klub tevékenysége és az Amerikából átvett Critical Mass felvonulások hatására Budapest sokkal biciklibarátabb város lett. Gondolta volna, hogy San Francisco után Budapesten a második legnagyobb demonstráció a Critical Mass? Mit gondol, kb. hány kerékpáros vett részt rajta? 2013-ban kb. 100 000 fő. 2014 óta a felvonulást I bike Budapest néven rendezik meg, és a résztvevők száma folyamatosan növekszik. Budapesten egyre több a biciklis futár is. Akár bort is rendelhetünk biciklis kiszállítással.

Laura Budapesten kívül is kirándult. Vonattal utazott Tokajba, a híres tokaji borvidék központjába. Budapesten a Nyugati pályaudvarról indult az Intercity, amivel utazott. Budapesten három nagy és több kisebb pályaudvar van. A Nyugati, Keleti és Déli pályaudvar eredetileg a megnevezett égtájak irányába vitte az utasokat, de ma már ez így nem igaz. A legtöbb nemzetközi vonat a Keleti pályaudvarra érkezik. Mit gondol, miért nincs Északi pályaudvar Budapesten? Azért, mert Budapest a jelenlegi országterület északi területén fekszik, tehát nincs szükség északi pályaudvarra. Budapesten is a 19. században indult meg a vasútépítés. Mit gondol, melyik város volt a célpontja az első vasútvonalnak? Az első magyarországi vasútvonal Budapest és Vác között épült. 1846. július 15-én adták át. Egyébként az átadó ünnepség elmaradt, mert Vác városa éppen égett, amikor megérkezett az első vonat. Laura online tájékozódott a menetrendről, és online vásárolta meg a jegyét is. Nem akart sem a jegypénztárnál, sem a jegykiadó automatáknál sorban állni. Az e-jegyet otthon kinyomtatta, de az okostelefonján is magával vitte, hiszen a QR-kóddal érvényesítheti a jegyet. Arra is ügyelt, hogy az Intercity vonatokra kötelező helyjegyet is váltani. Jegyét és helyjegyét a kalauz ellenőrizte a vonaton. Amikor felszállt a vonatra, megcsodálta még a Nyugati pályaudvar épületét, amelyet Gustave Eiffel cége épített 1877-ben.

Akio az utolsó magyarországi napokra autót bérelt. Az autókölcsönzőben felhívták a figyelmét néhány fontos szabályra, amelyet be kell tartani. Az első: Magyarországon zéró tolerancia van, tehát egyáltalán nem lehet alkoholt fogyasztani vezetés előtt vagy közben. A második: Városon kívül kötelező a világítás használata, még nappal is. A harmadik: a megengedett sebesség városban 50 km/h, városon kívül, közúton 90km/h, gyorsforgalmi úton 110 km/h, autópályán 130 km/h. És talán a legfontosabb Akio számára: Magyarországon jobb oldali közlekedés van, nem bal oldali, mint Japánban.

Akio a magyar tengerhez, a Balatonhoz indult el az M7-es autópályán. Az autópálya használatához autópályamatricát kellett vennie egy benzinkútnál. Akio egy 10 napos matricát vásárolt, ezenkívül csak egy hónapos, fél éves és éves matricák vannak. Akio vásárolhatott volna elektronikus matricát is, ez esetben a visszaigazoló sms-ben szereplő kóddal tudja bizonyítani a vásárlást. Magyarországon jelenleg 8 kiépült autópálya van, de sok áll tervezés alatt. Az M0-ás a Budapest körüli forgalmat szolgálja, ezen indult el Akio, majd hajtott fel az M7-esre. Gondolta volna, hogy az M7-es Magyarország legrégebbi autópálya, amit azért építettek, hogy budapestiek hétvégén minél gyorsabban eljuthassanak a Balatonhoz? Az M7-es budapesti kivezetőjénél állt 1951 és 1991 között Osztjapenkó kapitány szobra, aki egyébként egy 1944-ben, Budapest ostrománál elhunyt szovjet katonatiszt volt. Itt kezdtek el a budapestiek örülni, hogy elhagyták a zajos várost és hamarosan a Balatonban fürödhetnek. Ezen a pályán épült meg a Kőröshegyi völgyhíd viadukt,

amely Magyarország legnagyobb hídja. Mit gondol, milyen hosszú? 1872 m. Akio nagyon élvezte a balatoni kirándulást, de másnap vissza kellett autóznia Budapestre.

Laura és Akio nyaralása is lejárt. Újra a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér felé vették az irányt. Ugyanazzal a géppel utaztak Frankfurt am Mainba, hogy átszállhassanak Brazília és Japán felé. És véletlenül egymás mellett kaptak helyet a repülőn. A repülőgépen megbeszélték tapasztalataikat: a reptérről, a taxikról, a metrókról, a villamosokról, a troli-buszokról, a Gyermevasútról és a Libegőről, a hajózásról és a budapesti kerékpározásról, a vonatútról, az autóbérlésről és az autópályák használatáról. No, meg a rengeteg gyönyörű látnivalóról, amelyet út közben megtekinthettek.

KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZÖK

autó (~k, ~t, ~ja)

autóbusz (~ok, ~t, ~a)

bicikli (~k, ~t, ~je)

földalatti vasút (vasutak, vasutat, vasútja)

gyalogos közlekedés (~t, ~e)

hajó (~k, ~t, ~ja)

HÉV (~ek, ~et, ~je)

jármű (járművek, járművet, járműve)

kerékpár (~ok, ~t, ~ja)

kocsi (~k, ~t, ~ja)

metró (~k, ~t, ~ja)

taxi (~k, ~t, ~ja)

taxitársaság (~ok, ~ot, ~a)

tömegközlekedési eszköz (~ök, ~t, ~e)

trolibusz (~ok, ~t, ~a)

vasút (vasutak, vasutat, vasútja)

villamos (~ok, ~t, ~a)

vonat (~ok, ~ot, ~ja)

KÖZLEKEDÉSEL KAPCSOLATOS IGÉK

átszáll vmire (~t, ~j)

autózik (autózott, autózz)

biciklizik (biciklizett, biciklizz)

buszozik (buszozott, buszozz)

eljut vhova (~ott, juss)

érkezik vhova (~ett, érkezz)

felszáll vmire (~t, ~j)

gyalogol (~t, ~j)

hajózik (hajózott, hajózz)

indul vhova (~t, ~j)

kerékpározik (kerékpározott,
kerékpározz)

közlekedik vmivel (közlekedett,
közlekedj)

landol vhol (~t, ~j)

leszáll vmiről (~t, ~j)

metrózik (metrózott, metrózz)

sétál (~t, ~j)

taxizik (taxizott, taxizz)

trolizik (trolizott, trolizz)

utazik vmivel vhova (utazott, utazz)

villamosozik (villamosozott,
villamosozz)

vonatozik (vonatozott, vonatozz)

REPÜLÉSEL KAPCSOLATOS SZAVAK

fafados járat (~ok, ~ot, ~a)

kormányozható léghajó (~k, ~t, ~ja)

költségcsökkentett járat (~ok, ~ot, ~a)

légiforgalom (légiforgalmat,
légiforgalma)

légitársaság (~ok, ~ot, ~a)

repülés (~ek, ~t, ~e)

repülőgép (~ek, ~et, ~e)

repülőjárat (~ok, ~ot, ~a)

repülőtér (repülőterek, repülőtér,
repülőtère)

szállít vmit/vkit (~ott, szállíts)

terminál (~ok, ~t, ~ja)

utas (~ok, ~t, ~a)

TAXIZÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

(taxit) fog (az utcán) (~ott, ~j)

(taxit) rendel (~t, ~j)

alapidj (~ak, ~at, ~a)

borravaló (~k, ~t, ~ja)

fix díjas

nagy (~obb) csomagterű

taxitársaság (~ok, ~ot, ~a)

várakozási díj (~ak, ~at, ~a)

viteldj (~ak, ~at, ~a)

BUSZOZÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

(200E) jelű

végállomás (~ok, ~t, ~a)

METRÓZÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

alagút (alagutak, alagutat, alagútja)

kéregvasút (vasutak, vasutat, vasútja)

királyi díszkocsi (~k, ~t, ~ja)

metróvonal (~ak, ~at, ~a)

GYALOGLÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

sétálútca (~k, ~t, ~ja)

VILLAMOSOZÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

karácsonyi égőkkel feldíszített

szép kilátás nyílik vmire (~t, ~j)

villamoskocsi (~k, ~t, ~ja)

villamosvonal (~ak, ~at, ~a)

KERÉKPÁROZÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

ajánlott (~abb)

bérel valamit (~t, ~j)

biciklibarát (~abb)

biciklis futár (~ok, ~t, ~ja)

bukósisak (~ok, ~ot, ~ja)

felvonulás (~ok, ~t, ~a)

fényvisszaverő (~k, ~t, ~je)

kerékpár kölcsönző (~k, ~t, ~je)

kerékpáros útvonal (~ak, ~at, ~a)

kerékpársáv (~ok, ~ot, ~ja)

kerékpárút (kerékpárutak,
kerékpárutat, kerékpárútja)

kötelező (~bb)

láthatósági mellény (~ek, ~t, ~e)

VONATOZÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

állomás (~ok, ~t, ~a)

kalauz (~ok, ~t, ~a)

menetrend (~ek, ~et, ~je)

pályaudvar (~ok, ~t, ~a)

JEGYVÁSÁRLÁSSAL ÉS JEGYKEZELÉSSSEL KAPCSOLATOS SZAVAK

átszálló jegy (~ek, ~et, ~e)

bérlet (~ek, ~et, ~e)

büntetés (~ek, ~t, ~e)

dátumbélyegzővel ellát vmit (~ott, láss)

elektromos jegy (~ek, ~et, ~e)

ellenőriz vmit/vkit (~ett, ellenőrizz)

érvényes (~ebb)

érvényesít vmit (~ett, érvényesíts)

érvénytelen (~ebb)

gyűjtőjegy (~ek, ~et, ~e)

helyjegy (~ek, ~et, ~e)

jegyellenőr (~ök, ~t, ~e)

jegykezelő automata (~'k, ~'t, ~'ja)

jegykiadó automata (~'k, ~'t, ~'ja)

jegypénztár (~ak, ~at, ~a)

karszalag (~ok, ~ot, ~ja)

kilyukaszt (~ott, lyukassz)

kinyomtat vmit (~ott, nyomtass)

megbüntet vkit (~ett, büntess)

szakaszjegy (~ek, ~et, ~e)

AUTÓZÁSSAL KAPCSOLATOS SZAVAK

autópálya (~'k, ~'t, ~'ja)

autópályamatrix (~'k, ~'t, ~'ja)

jobboldali közlekedés (~t, ~e)

lakott terület (~ek, ~et, ~e)

megengedett sebesség (~ek, ~et, ~e)

vezet vmit (~ett, vezess)

világítás (~ok, ~t, ~a)

völgyhíd (völgyhidak, völgyhidat,
völgyhídja)

zéró tolerancia (~'t, ~'ja)

Készült a

Curso de
Húngaro
USP

oktatóprogram keretében, a

finanszírozásával, a

megvalósításában.

